

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет здоров'я та фізичного виховання

Кафедра фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я

та фізичного виховання

Едуард СИВОХОП

2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Галузь знань:	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність:	014 Середня освіта
Предметна спеціальність:	014.11 Середня освіта (Фізична культура)
Освітня програма:	Фізична культура
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова навчання:	українська

Ужгород, 2024

Робоча програма навчальної дисципліни **«Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти»** для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність: 014 Середня освіта, предметна спеціальність: 014.11 Середня освіта (Фізична культура), освітньо-професійної програми «Фізична культура».

Розробник: Хома Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання,
протокол № 13 від 27 червня 2024 року
Завідувач кафедри ФВ _____ (Маріонда І.І.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання
протокол № 12 від 27 червня 2024 року
Голова науково-методичної комісії _____ (Ф.Г. Філак)

І.І. Маріонда, 2024 р.
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», червень 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 90	1-ий	1-ий
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 34 самостійної роботи студента – 56	1-ий	1-ий
	Лекції:	
	10 год.	8 год
	Практичні :	
	24 год.	2 год
Вид підсумкового контролю: екзамен	Самостійна робота	
Форма контролю: усна	56 год	80 год

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти» укладена відповідно до освітньо-професійної програми Фізична культура другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) і спрямована на підготовку майбутніх учителів фізичної культури з високим рівнем професійної майстерності, що включає оволодіння сучасними методиками компетентнісного навчання, інноваційними освітніми технологіями.

Мета вивчення дисципліни: ознайомити здобувачів вищої освіти із специфікою дисципліни «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти», що базується на засадах компетентнісного підходу; з'ясувати особливості організації процесу викладання фізичної культури, оновлення змісту уроків, запровадження інноваційних методів; сформулювати дослідницьку складову професійної компетентності, здатність до критичного мислення, особистісного та професійного самовдосконалення, оцінювання власної практики в контексті освітніх новацій.

Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей:

Інтегральна:

здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальних:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1);
- здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт (ЗК 3);
- здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним (ЗК 4);
- здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати (ЗК 7).

Фахових:

- здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності (ФК 1);
- здатність використовувати інновації у професійній діяльності (ФК 2);
- здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання (ФК 4);
- здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку (ФК 5);
- здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу (ФК 6);
- здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища (ФК 7);
- здатність використовувати сучасні методи і технології навчання для формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь, навичок і фізичних якостей (ФК 9);
- здатність організовувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, реалізовувати спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність (ФК 10);
- здатність проектувати навчальний процес з фізичної культури з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій (ФК 11);

– здатність до здійснення об'єктивного оцінювання і аналізу результатів навчання з фізичної культури та модифікування навчальної діяльності з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей здобувачів освіти (ФК 12);

– здатність формувати у здобувачів освіти знання, уміння, навички та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережнього і здоров'яформувального середовища (ФК 13);

– здатність організувати освітній процес відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і профілактики травматизму в межах функціональних обов'язків вчителя фізичної культури (ФК 14).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Немає передумов

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.	<i>РН 1</i>
формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.	<i>РН 4</i>
визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.	<i>РН 7</i>
демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.	<i>РН 9</i>
називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності	<i>РН 10</i>
демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.	<i>РН 11</i>
знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.	<i>РН 12</i>
володіє сучасними методами і технологіями навчання для ефективного формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь та навичок і фізичних якостей	<i>РН 15</i>
демонструє уміння організувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність для формування, збереження і зміцнення здоров'я.	<i>РН 16</i>
демонструє знання і уміння проектування навчального процесу з фізичної культури, обирає форми і методи навчання з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій.	<i>РН 17</i>
вміє проводити об'єктивне оцінювання і аналіз результатів навчання	<i>РН 18</i>

з фізичної культури та модифікувати навчальну діяльність з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.	
демонструє вміння формувати у здобувачів освіти знання, вміння, навички та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, володіє вміннями будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережного і здоров'яформувального середовища	<i>PH 19</i>
знає та дотримується вимог безпеки життєдіяльності і профілактики травматизму в межах функціональних обов'язків вчителя фізичної культури	<i>PH 20</i>
вміє самостійно проводити уроки з фізичної культури зі здобувачами закладів загальної середньої освіти, займатися позакласною фізкультурно-оздоровчою роботою, організовувати спортивно-масові заходи.	<i>PH 24</i>

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти»

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
вміє застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.	<i>PH 1</i>
знає формулювати наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, вміє демонструвати навички їх критичного аналізу, генерувати нові ідеї, аргументувати можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.	<i>PH 4</i>
вміє визначати, аналізувати та характеризувати педагогічні інновації, демонструвати вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.	<i>PH 7</i>
здатний демонструвати вміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.	<i>PH 9</i>
вміє називати і аналізувати шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструвати вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності	<i>PH 10</i>
здатний демонструвати вміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.	<i>PH 11</i>
вміє дотримуватися умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.	<i>PH 12</i>
знає застосовувати сучасні методи і технології навчання для ефективного формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь та навичок і фізичних якостей	<i>PH 15</i>
здатний демонструвати вміння організовувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність для формування, збереження і зміцнення здоров'я.	<i>PH 16</i>
здатний продемонструвати знання і вміння проектування навчального процесу з фізичної культури, обирає форми і методи навчання з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану	<i>PH 17</i>

здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій	
здатний проводити об'єктивне оцінювання і аналіз результатів навчання з фізичної культури та модифікувати навчальну діяльність з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.	<i>PH 18</i>
уміє формувати у здобувачів освіти знання, уміння, навички та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, уміє будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережного і здоров'яформувального середовища	<i>PH 19</i>
здатний дотримуватися вимог безпеки життєдіяльності і профілактики травматизму в межах функціональних обов'язків вчителя фізичної культури	<i>PH 20</i>
здатний самостійно проводити уроки з фізичної культури зі здобувачами закладів загальної середньої освіти, займатися позакласною фізкультурно-оздоровчою роботою, організовувати спортивно-масові заходи.	<i>PH 24</i>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- письмові роботи (складання тез лекцій, написання рефератів, тестування, моделювання фрагментів уроків та розробка конспектів уроків з фізичної культури, проекти);
- усні відповіді (дискусія з методичної проблеми, виступи, інформаційні повідомлення, відповіді на питання та доповнення, бліц-опитування, ділова гра, розв'язання ситуативних завдань квазіпрофесійного характеру);
- екзамен

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання письмових завдань, заслуховування усних відповідей на практичних заняттях.

Форма модульного контролю: письмова – тестування, 2 теоретичні питання

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, ECTS та національними шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за змістовий модуль складається з поточного оцінювання, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи (табл.5.2)

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота					МКР	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Показники	Загальна к-сть балів
Змістовий модульний контроль	
Оцінювання роботи на практичних заняттях, інтегроване з самостійною роботою студента: – виконання письмових робіт (складання тез лекцій, написання рефератів; тестування, моделювання фрагментів уроків та розробка конспектів уроків з фізичної культури, проекти). Кількість балів – від 1 до 5. Ураховується: правильність викладу матеріалу, уживання фахової термінології, мовленнєва й методична правильність оформлення творчого продукту. Для тестових завдань: 100% - 5 балів; 75% - 4 бали; 50% - 3 бали; нижче 50% - 2 (1) бали; – усні відповіді (дискусія з методичної проблеми, виступи, інформаційні повідомлення, відповіді на питання та доповнення, бліц-опитування, ділова гра, розв'язання ситуативних завдань квазіпрофесійного характеру). Кількість балів – від 1 до 5. Ураховується культура усного професійного мовлення, здатність поєднувати теоретичні знання із практичними вміннями, вміння презентувати власні доробки. Максимальна кількість балів, отриманих за виконання письмових завдань та усних відповідей – 10	50
– модульна контрольна робота (тестові завдання та теоретичний матеріал, що складається з двох питань). Максимальна к-сть балів – 50	50
Разом	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота оцінюється в 50 балів та складається з тестових завдань і теоретичного матеріалу, що охоплює 2 питання за програмою дисципліни. Кількість варіантів завдань відповідає кількості студентів групи. На кожне питання пропонується 4 варіанти відповідей, з яких 1 – правильна. Тестове питання оцінюється в 2 бали. Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань складає 20 балів. Теоретичний матеріал включає 2 питання. Відповідь на теоретичне питання оцінюється від 1 до 15 балів. Критерії оцінювання: повнота висвітлення змісту питання, знання ключових понять, аргументація відповіді; логічне, послідовне викладення думок, узагальнення, підбиття підсумків; дотримання норм культури писемного мовлення, наукового стилю викладу думок.

Таким чином максимальна оцінка студента за модульну контрольну роботу – 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Екзамен є формою підсумкового контролю. Екзамен проводиться в усній формі та включає відповіді на 3 питання екзаменаційного білету. Оцінювання проводиться відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» від 24.12.2020 р.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- дає вичерпну і повну відповідь на всі питання;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вміє поєднати теоретичний матеріал з набутими практичними вміннями (моделювання уроку, наведення фрагментів уроку тощо);

– припускається 1-2 несуттєвих мовленнєвих помилок;

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно володіє навчально-програмовим матеріалом;
- дає повну відповідь на всі питання;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

– засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

– вміє поєднати теоретичний матеріал з практичними вміннями, однак припускається помилок у наведенні фрагментів уроків

– припускається окремих неточностей, які може самостійно виправити;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в цілому володіє програмовим матеріалом;
- дає неповну відповідь на питання, зокрема уточнюючі;
- ознайомлений з основною і додатковою програмовою літературою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

– вміє поєднати теоретичний матеріал з практичними вміннями, припускається помилок методичного характеру (2-3);

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) заслуговує студент, який:

- володіє програмовим матеріалом, проте окремі питання висвітленні не в повному обсязі;
- теоретична відповідь частково підтверджується прикладами практичного характеру;
- припускається помилок (3-4) при відповідях, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) заслуговує студент, який:

- володіє поверхнево програмовим матеріалом;
- знання носять репродуктивний характер;
- теоретичний матеріал недостатньо підкріплюється набутими практичними вміннями;
- припускається помилок (5-6) у професійному мовленні;

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) виставляється студенту, який:

- виявляє суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу;
- поверхнево орієнтується у ключових поняттях і термінах з дисципліни;

оцінка «незадовільно» (0-35 балів, F) виставляється студенту, який:

- не володіє програмовим матеріалом;
- не відповідає на питання білету;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного вивчення даної дисципліни.

Якщо студент не з'явився на екзамен (залік) у визначений час, то у відомості викладач записує його підсумкову модульну оцінку (при умові, що вона ≥ 60 балів) або «не з'явився», якщо ця оцінка становить менше 60 балів.

Студенти, які не з'явилися на екзамен (залік) без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль. Педагогічні засади навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти. Специфіка методики проведення уроків фізичної культури у ЗЗСО.

Тема 1. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти як педагогічна дисципліна. Аналіз нормативно-законодавчої бази щодо розвитку освіти.

Мета, завдання дисципліни «Методика навчання фізичної культури в закладах загальної середньої освіти». Дидактичні та специфічні принципи навчання. Зв'язок методики навчання фізичної культури з психологією, педагогікою та іншими науками. Нормативно-законодавча база України про організацію освітнього процесу у ЗЗСО. Організації інклюзивного навчання у закладах освіти (нормативні документи). Співпраця вчителя фізичної культури й асистента вчителя у класі з інклюзивним навчанням.

Зміст навчання. Аналіз змістових ліній галузі «Фізична культура» Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової середньої освіти. Типові та модельні навчальні програми з фізкультурної освітньої галузі.

Особливості організації освітнього процесу у ЗЗСО та уроків фізичної культури. Міждисциплінарний зв'язок у процесі викладання методики навчання фізичної культури в закладах загальної середньої освіти. Наукові погляди на розвиток освітньої галузі «Фізична культура» (опрацювання 3 джерел).

Тема 2. Сучасний урок фізичної культури у ЗЗСО в умовах компетентнісної освіти.

Вимоги до сучасного уроку фізичної культури. Традиційні та інноваційні методи навчання на уроках фізичної культури. Структура уроку та методика проведення підготовчої, основної, заключної частин. Інтегровані уроки. Виховна спрямованість уроку фізичної культури. Створення здоров'язбережувючого та здоров'яформувального середовища в освітньому процесі закладу освіти.

Характеристика педагогічних інновацій з фізичної культури (дослідницька творча робота). Урок фізичної культури (аналіз одного із них на основі Інтернет-джерела; клас, тема за вибором здобувача вищої освіти). Види рухової активності на уроках фізичної культури і в позаурочний час, методика їх проведення. Засоби навчання.

Характерні риси уроку фізичної культури у ЗЗСО: огляд дискусійних питань. Навчальний проєкт «Вимоги до уроку фізичної культури із урахуванням диференційованого підходу до навчання». Типи шкільних уроків фізичної культури. Правила безпеки під час проведення уроків фізичної культури.

Тема 3. Методи й прийоми навчання на уроках фізичної культури у початковій школі.

Методичні підходи до реалізації змістових ліній «Базова рухова активність», «Ігрова та змагальна діяльність учнів», «Піклування про стан здоров'я та безпеку». Дозування навантаження на уроці. Наскрізне виховання на уроках фізичної культури. Оцінювання досягнень молодших школярів на уроках фізкультури. Особливості проведення уроків фізичної культури в початковій школі. Застосування інноваційних методів навчання як одного з чинників мотивації учнів до занять спортом.

Шляхи мотивації учнів до занять фізкультурою й спортом та до саморозвитку. Види ігор на уроках фізичної культури та у позаурочний час. Спрямованість ігор на національно-патріотичне виховання школярів (навести приклади – 4). Моделювання уроку фізичної культури: презентація плану уроку (клас, тема за вибором здобувача вищої освіти)

Позаурочні форми роботи з учнями молодшого шкільного віку. Характеристика методичних особливостей фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня: ранкове коло; фізкультурні хвилини і фізкультурні паузи; спортивні години у групах подовженого дня. Позаурочна (позашкільна) діяльність учителя фізичної культури з молодшими школярами (форми роботи). Співпраця вчителя фізичної культури з класоводом та батьками.

Тема 4. Організація уроку фізичної культури у 5-9 класах на засадах компетентнісного підходу.

Аналіз програмових вимог до уроку фізичної культури у 5-9, 10-11 класах. Аналіз модельної навчальної програми (5-9 класи). Головні вимоги до сучасного уроку фізичної культури за модельною навчальною програмою. Спрямованість фізкультурно-оздоровчої діяльності. Оцінювання освітніх досягнень учнів. Створення безпечного середовища на уроках фізкультури та у позаурочній діяльності.

Методичні особливості організації і проведення уроків фізичної культури в старшій школі. Створення квазіпрофесійного середовища: моделювання фрагменту уроку у 5-9 класах (клас, тема за вибором здобувача).

Аналіз уроку фізичної культури у 5-9 класах за Інтернет-джерелами (тема, клас за вибором здобувача). Організація спортивно-масових, рекреаційно-оздоровчих заходів із старшокласниками (складання плану проведення одного із них). Робота спортивних гуртків, секцій (планування роботи).

Тема 5. Професійна діяльність учителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як дослідник.

Учитель й учні як суб'єкти освітнього процесу: реалізація педагогіки партнерства. Складові професійної компетентності вчителя фізичної культури. Педагогічна майстерність та педагогічна техніка вчителя фізичної культури. Науково-дослідницька діяльність учителя. Методична робота вчителя.

Планування і контроль навчальної роботи з фізичного виховання у закладі освіти. Просвітницька діяльність учителя фізичної культури. Заходи щодо попередження травматизму на уроках фізичної культури чи у позаурочній діяльності. Роль фізичної культури й спорту у попередженні булінгу у школярів.

Фізкультурно-оздоровчі технології у процесі фізичного виховання учнів ЗЗСО (узагальнення). Роль вебінарів, психолого-педагогічних тренінгів у становленні індивідуального стилю вчителя фізичної культури.

6.2. Структура навчальної дисципліни

1	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	с.р	і.р.		л	п	лаб	с.р	і.р.
2	3	4	5	6		8	9	10	11	12		
Змістовий модуль Педагогічні засади навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти. Специфіка методики проведення уроків фізичної культури у ЗЗСО												
Тема 1. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти як педагогічна дисципліна. Аналіз нормативно-законодавчої бази щодо розвитку освіти.	16	2	2		12		16	2			14	
Тема 2. Сучасний урок фізичної культури у ЗЗСО в умовах компетентнісної освіти.	18	2	4		12		18	2			16	
Тема 3. Методи й прийоми навчання на уроках фізичної культури у початковій школі.	18	2	6		10		18	2			16	
Тема 4. Організація уроку фізичної культури у 5-9 класах на засадах компетентнісного підходу.	18	2	6		10		18	2			16	
Тема 5. Професійна діяльність учителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як дослідник	18	2	4		12		18		2		16	
Модульний контроль	2		2				2				2	
Усього за змістовим модулем	90	10	24		56		90	8	2		80	
Разом	90	10	24		56		90	8	2		80	

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	
		денна	заочна
Змістовий модуль. Педагогічні засади навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти. Специфіка методики проведення уроків фізичної культури у ЗЗСО.			
1.	Тема 1. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти як педагогічна дисципліна. Аналіз нормативно-законодавчої бази щодо розвитку освіти. 1. Зміст навчання. Аналіз змістових ліній галузі «Фізична культура» Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової середньої освіти. 2. Типові та модельні навчальні програми з фізкультурної освітньої галузі.	2	
2.	Тема 2. Сучасний урок фізичної культури у ЗЗСО в умовах компетентнісної освіти. 1. Характеристика педагогічних інновацій з фізичної культури (дослідницька творча робота). 2. Урок фізичної культури (аналіз одного із них на основі Інтернет-джерела; клас, тема за вибором здобувача вищої освіти). 3. Види рухової активності на уроках фізичної культури і в позаурочний час, методика їх проведення. 4. Засоби навчання.	4	
3.	Тема 3. Методи й прийоми навчання на уроках фізичної культури у початковій школі. 1. Шляхи мотивації учнів до занять фізкультурою й спортом та до саморозвитку. 2. Види ігор на уроках фізичної культури та у позаурочний час. Спрямованість ігор на національно-патріотичне виховання школярів (навести приклади – 4). 3. Моделювання уроку фізичної культури: презентація плану уроку (клас, тема за вибором здобувача вищої освіти)	6	
4.	Тема 4. Організація уроку фізичної культури у 5-9 класах на засадах компетентнісного підходу. 1. Методичні особливості організації і проведення уроків фізичної культури в старшій школі. 2. Створення квазіпрофесійного середовища: моделювання фрагменту уроку у 5-9 класах (клас, тема за вибором здобувача).	6	
5.	Тема 5. Професійна діяльність учителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як дослідник. 1. Планування і контроль навчальної роботи з фізичного виховання у закладі освіти. 2. Просвітницька діяльність учителя фізичної культури. 3. Заходи щодо попередження травматизму на уроках фізичної культури чи у позаурочній діяльності. 4. Роль фізичної культури й спорту у попередженні булінгу у школярів.	4	2
	Модульний контроль	2	
	Разом за змістовим модулем 1	24	2

6.4. Самостійна робота

Назва теми	Форма навчання	
	денна	заочна
Змістовий модуль		
<p>Тема 1. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти як педагогічна дисципліна. Аналіз нормативно-законодавчої бази щодо розвитку освіти.</p> <p>1. Особливості організації освітнього процесу у ЗЗСО та уроків фізичної культури.</p> <p>2. Міждисциплінарний зв'язок у процесі викладання методики навчання фізичної культури в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>3. Наукові погляди на розвиток освітньої галузі «Фізична культура» (опрацювання 3 джерел).</p>	12	14
<p>Тема 2. Сучасний урок фізичної культури у ЗЗСО в умовах компетентнісної освіти.</p> <p>1. Характерні риси уроку фізичної культури у ЗЗСО: огляд дискусійних питань.</p> <p>2. Навчальний проект «Вимоги до уроку фізичної культури із урахуванням диференційованого підходу до навчання».</p> <p>3. Типи шкільних уроків фізичної культури.</p> <p>4. Правила безпеки під час проведення уроків фізичної культури.</p>	12	16
<p>Тема 3. Методи й прийоми навчання на уроках фізичної культури у початковій школі.</p> <p>1. Позаурочні форми роботи з учнями молодшого шкільного віку.</p> <p>2. Характеристика методичних особливостей фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня: ранкове коло; фізкультурні хвилини і фізкультурні паузи; спортивні години у групах подовженого дня.</p> <p>3. Позаурочна (позашкільна) діяльність учителя фізичної культури з молодшими школярами (форми роботи).</p> <p>4. Співпраця вчителя фізичної культури з класоводом та батьками</p>	10	16
<p>Тема 4. Організація уроку фізичної культури у 5-9 класах на засадах компетентнісного підходу.</p> <p>1. Аналіз уроку фізичної культури у 5-9 класах за Інтернет-джерелами (тема, клас за вибором здобувача).</p> <p>2. Організація спортивно-масових, рекреаційно-оздоровчих заходів із старшокласниками (складання плану проведення одного із них).</p> <p>3. Робота спортивних гуртків, секцій (планування роботи).</p>	10	16
<p>Тема 5. Професійна діяльність учителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як дослідник.</p> <p>1. Фізкультурно-оздоровчі технології у процесі фізичного виховання учнів ЗЗСО (узагальнення).</p> <p>2. Роль вебінарів, психолого-педагогічних тренінгів у становленні індивідуального стилю вчителя фізичної культури.</p>	12	16
Модульний контроль		2
Разом за змістовим модулем	56	80

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(у разі потреби)

Обладнання: мультимедійний комплекс, гаджети

Програмне забезпечення: робоча програма; презентації програмового матеріалу.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Методичний путівник Нової української школи: зб. метод. матеріалів / О. А. Качан, Д. С. Кудрявець, М. О. Вольвак. Краматорськ, 2021. 62 с.
2. Нова українська школа: методика навчання фізичної культури у 1–4 класах закл. заг. сер. освіти : навч.-метод. посіб. / А. А. Боляк, Г. А. Коломоець, А. А. Ребрина, Н. Л. Боляк. К. : Видавничий дім «Освіта», 2021. 160 с.
3. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні: курс лекцій / [уклад. А. М. Гарлінська, Н.М. Корнійчук, О. В. Солодовник.] Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 68 с.
4. Цікава фізкультура в закладах загальної середньої освіти. Навчально методичний посібник / Качан О.А., Пристинський В.М., Коломоець Г.А., Онішкевич О.М. Слов'янськ : ДДПУ, 2022. 163 с.
5. Шутько В.В. Основи методики фізичного виховання: навчальний посібник. Кривий Ріг: Криворізький державний педагогічний університет. 2019. 144с.

Допоміжна література

1. Зорочкіна Т., Орбан І., Ткаченко В. Використання інтерактивних технологій на уроках фізичної культури в початковій школі. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*, 2023, (2), С. 168–173.
2. Кривуца І., Несен О. Інтегровані уроки фізичної культури у закладах середньої освіти під час дистанційної форми навчання. *Фізична культура і спорт. Виклики сучасності. Збірка наукових статей*. 2022. № 2. С.45-54.
3. Носко М. О., Архипов О. А., Гаркуша С. В., Воєділова О. М., Носко Ю. М. Удосконалення здоров'язбережувальної системи позакласної та позаурочної роботи з фізичного виховання. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2017. Вип. 143. С. 291-299.
4. Ялович В. Т., Ялович А. В. Спортивно-масова та рекреаційно-оздоровча діяльність у закладах освіти. (Частина I Спортивно-масова робота : практичні завдання для самостійної роботи з освітнього компонента) [Текст] : Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 40 с.

Інтернет-джерела

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
2. Державний стандарт початкової освіти. Постанова Кабінету Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
3. Наказ МОН № 648 від 31.05.2023 року Про внесення змін до Типового переліку обладнання та інвентарю для фізкультурно-спортивних приміщень закладів освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1007-23#Text>
4. Наказ МОН України від 13.07.2021 року № 813 Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0813729-21#Text>
5. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. № 38–39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
6. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 156-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2014. № 37–38. Ст. 2004. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Результати перегляду робочої програми дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20_ /20_ без змін/зі змінами (Додаток)
необхідне підкреслити

Протокол №___ від ___ _____ 20

Завідувач кафедри _____ -